

Татарстан Республикасы Әлкимуниципаль районы

Кошкиавылжирлеге Советы

КАРАРЫ

2019 нчыелның 11 нчеиюле10№

Татарстан Республикасы Әлкимуниципаль районының «Кошкиавылжирлеге» муниципаль берәмлегенең законнарына һәм муниципаль норматив хокукыйактларына үзгәрешләр мониторингын үткәрү турындагы Нигезләмә нәрсәләре арасында

Татарстан Республикасы Әлкимуниципаль районы жирлеу зидарә органнарының Татарстан Республикасы Әлкимуниципаль районы жирлеу зидарә органнары тарафынан кабул ителгән законнары һәм муниципаль норматив хокукыйактларының үзгәрешләренә мониторинг үткәрү буенча эшнә камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Әлкимуниципаль районы Кошкиавылжирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Әлкимуниципаль районы Кошкиавылжирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Әлкимуниципаль районының «Кошкиавылжирлеге» муниципаль берәмлегенең законнарына һәм муниципаль норматив хокукыйактларына үзгәрешләр мониторингын үткәрү турындагы Нигезләмә нәрсәләргә (1 нче кушымта)

2. Аны Татарстан Республикасы Әлкимуниципаль районының рәсмий сайтында Интернет-телекоммуникация челтәрендә һәм Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр порталының авылжирлеге сайтында урнаштырырга.

3. Башкарылуын контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

4. Әлеге карар рәсмий басылып чыкканнан соң ун көн узгач үз көченә керә.

Әлки муниципаль районы
Кошки авыл жирлеге башлыгы

М.Т.Гайфуллин.

Расланган
Әлки муниципаль районы
Кошкиавыл жирлеге
Советы Карары
2019 нчы елның 11нче июле 10 №

**Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының « Кошки авыл
жирлеге» муниципаль берәмлегенен законнарына һәм муниципаль норматив
хокукый актларына үзгәрешләр мониторингын үткөрү турындагы Нигезләмә**

I. Гомуминигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы жирле үзидарә органнарының Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән законнар һәм муниципаль норматив хокукый актларның үзгәрешләренә мониторинг (алга таба-мониторинг, муниципаль актлар, Кошкиавыл жирлеге) жирле үзидарә органнары үз вәкаләтләре чикләрендә, мәгълүматны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәмин итү өчен жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү, муниципаль актларны үзгәртү яки гамәлдән чыгару (гамәлдән чыгару) буенча системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлекне күздә тотта.

2. Мониторинг Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Кошкиавыл жирлеге тарафыннан үткәрелә.

3. Кошкиавыл жирлеге мониторинг үткәргәндә Әлки муниципаль районы Советының юридик хезмәте (юридик бүлеге) һәм муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итә.

4. Кошкиавыл жирлегендә мониторинг үткөрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткөрүнең максаты булып торалар:
федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итүгә, үзгәртүгә яки үз көчләрен югалткан дип тануга булган ихтыяҗны ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләренә, каршылыкларны, җитешсезлекләренә бетерү, хокукый җайга салуда кабатлануны бетерү;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәмин итү;

муниципаль актларда коррупциоген факторларны ачыклау;

кирәк булмаган (актуальлеген югалткан) яки практикада кулланылмый торган муниципаль актлар яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук куллану нәтижәлелеген арттыру, муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешен тиешле жирле үзидарә органнары бүлекчәләре тарафыннан тикшереп торуну гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү; нормалар ижат итү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг жыю, гомумиләштерү, анализ һәм үзгәрешләрне бәяләүнеүз эченә ала:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенен башка закон актларын;

Россия Федерациясе Президенты указларын, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларын, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актларын, федераль дәрәжәдәге башка законлы норматив хокукый актларын;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актларын;

Татарстан Республикасы Өлки муниципаль районының «Кошкиавыл жирлегә» Уставын һәм башка муниципаль норматив хокукый актларын.

7. Мониторинг үткәрү нигезләре булып тора:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү; хокукый жайга салуның билгеле бер өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

массакуләм мәгълүмат чараларының муниципаль актларның житешсезлекләре яки камилләшүе кирәклегә турында мәгълүматы;

муниципаль актларның камил булмавы турында гражданның, юридик затларның, шул исәптән жәмәгать, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, индивидуаль эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеке органнары депутатларының мөрәжәгатьләре, шул исәптән:

Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән Хокукый экспертиза бәяләмәләре;

билгеләнгән тәртиптә аны үткәрүгә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә торган конференцияләрнең, семинарларның, гавами тыңлауларның, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Кошки авыл жирлегә әлегә Нигезләмәнең 4 пункттында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара хезмәттәшлек итү мәсьәләләре буенча мониторинг уздыра.

Мониторинг уздыру максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алынырга, Татарстан

Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсен өйрәнергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторингта анализлана:

әлеге Нигезләмәнең 6 пункттында күрсәтелгән актларның конституциячеллеген тикшерү турында;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларга (суд практикасына) дөгъва белдерү турында эшләр буенча суд актлары (суд практикасы);

прокурор реакциясе актлары.

Жирле үзидарә органнарының норматив базасын мониторинглауны, анализлауны гамәлгә ашыру, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән норматив хокукый эш нәтиҗәләрен теркәү максатларында жирле үзидарә органында муниципаль норматив хокукый актлар реестрын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары нигезендә алып барыла торган муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары кулланыла.

11.. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмати системаларның автоматлаштырылган сервислары (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзү белән бәйле булган очракта) кулланыла:

"Гарант" мәгълүмат системасында закон һәм башка норматив хокукый актларга контрольгә куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

"Гарант" мәгълүмат системасының хокукый жайга салу өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары тарафыннан мәгълүмат керү;

"Кодекс" мәгълүмат компаниясенең "Региональ законнар аналитикасы" автоматлаштырылган мәгълүмат системасы буенча муниципаль актларның законнар жыелмасына туры килмәүләре турында мәгълүмат алыну.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары кулланыла ала.

Мониторингны гамәлгә ашырганда, әлеге Нигезләмәнең 9 пункттында күрсәтелгән анализ белән беррәттән, муниципаль хокукый актларны түбәндәге критерийлар буенча куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән зур юридик көчнең норматив хокукый актлары булу;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясе чикләрен үтәү;

муниципаль актта коррупциоген факторлар булу;

ижтимагый мөнәсәбәтләргә хокукый жайга салуда тулылык;

хокук нормалары коллизиясе;

юридик-техник характердагы хаталар булу;
муниципаль акт нигезлэмэлэрне кулланганда мөгънэсен бозу;
муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисэ нигезсез карарлар,
гамэллэр кылу(гамэл кылмау);
норматив хокукый актларны куллану практикасы булу;
норматив хокукый актларны куллануның бердэм практикасы булмау;
муниципаль актны аңлату месьэлэлэре буенча гаризаларның булуы (саны) һәм
эчтэлеге;

муниципаль акт белэн жайга салынган мөнэсэбэтлэргэ бэйле рэвештэ
мөрэжэгать итүчелэрнең талэплэрен канэгатьлэндерү (канэгатьлэндерүдэн баш
тарту) турында закон көченэ кергэн суд актларының булуы (саны) һәм аларны кабул
итү нигезлэре.

13. Муниципаль актларга, жирле үзидарэ органнарына үзгэрешлэр кертэ торган
федераль һәм республика законнарындагы үзгэрешлэрне мониторинглау нэтижэлэре
буенча ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгэрешлэр кертү турында, муниципаль актның үз көчен
югалтуын тану турында, яңа муниципаль актны кабул итү турында тиешле
муниципаль актлар проектлары эшлэнэ;

муниципаль актларны зуррак юридик көч актларына туры китерүгэ юнэлтелгэн
башка чаралар күрелэ.

14. Федераль һәм республика законнары актларына үзгэрешлэр кертү
зарурлыгына китерэ торган үзгэрешлэр кертелгэн очракта, мониторинг федераль
яки республика акты чыкканнан соң 30 көн эчендэ үткэрелэ.

Мониторинг үткэрүгэ Гражданнар, юридик затлар, шәхси эшмәкәрлэр, дүлэт
хакимияте органнары, муниципаль берәмлеклэрнең вәкиллекле органнары
депутатларының мөрэжэгатьлэре, шулай ук прокуратура мөгълүматы, «Россия
Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль законда билгелэнгэн вакыт эчендэ
карала торган прокурор жавабы актларыннан тыш, мониторинг алар кергэн көннэн
алып 30 көн эчендэ гамэлгэ ашырыла. Күрсәтелгэн очрактарда мониторинг үткэрү
нэтижэлэре турында мөрэжэгать итүче затка хэбэр ителэ.

Федераль һәм республика законнары актларына ерак перспективада үзгэрешлэр
кертелгэн очракта, жирле үзидарэ органнарының норма чыгару эшчәнлеге
планнарына тиешле төзэтмэлэр кертү турында тэкъдимнэр кертелэ.

III. Мониторинг нэтижэлэрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшлэү һәм мониторинг нэтижэлэре буенча
муниципаль акт кабул итү федераль һәм (яки) республика законнарының тиешле
акты үзгэргәннэн соң ике айдан да соңга калмыйча, элеге нигезлэмэнен 14
пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгэн очрактан тыш үткэрелэ.

16. Мониторинг уздыру өчен жаваплы затлар хисаптан соң килгэн айның 5
числосыннан да соңга калмыйча жирле үзидарэ органнары житәкчелэре алдында ай
саен мониторинг нэтижэлэре турында хисап бирэлэр.

16.1. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә алырга тиеш:

мониторинг уздыру объекты турында мәгълүмат;

мониторинг уздыручылар турында мәгълүмат;

мониторинг уздыру чоры турында мәгълүмат;

хокукый жайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг уздыру нигезләре.

16.2. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә алырга мөмкин:

хокукый жайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр керту һәм (яки) яңа актлар кабул иту,

муниципаль актларны юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукый мәнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый жайга салуны

камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижеләренә нигезләнган башка нәтижеләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча яңа кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына керту өчен законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда жибәрелә.

Күрсәтелгән регистрга керту өчен мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган, анда булмаган муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча нормалар ижат иту процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг уздыру һәм хокукый эшчәнлек өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар), шулай ук муниципаль актларны хокукый жайга салуның жирле үзидарә органнары карамагына караган тиешле өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен жаваплылык тоталар.

20. Мониторинг нәтижеләре, шул исәптән гражданның, юридик затларга, жәмгыятькә һәм дүләткә зыян китергән гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органы житәкчесе жаваплы.